

Verkenkend natuuronderzoek Biezendijk 4 en 6 te Ottersum

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet-
en regelgeving voor natuur

Sweco Nederland B.V.
Onderwerp: Handelsregister 30129769
Verkennd natuuronderzoek
Biezendijk 4 en 6 te Ottersum
51010110
Projectnummer:
Klant: Teunesen Zand & Grint B.V.
Datum: 02-06-2022
Auteur: Gijs Meijer
Document referentie: NL22-648800269-25245

Gecontroleerd door:

Niels de Nijs

Vrijgegeven door:

Maarten Mouissie

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding.....	4
1.2	Kader van het onderzoek	4
1.3	Plangebieden en ingrepen	4
2	Natura 2000.....	8
2.1	Toetsingskader.....	8
2.2	Inventarisatie	9
2.3	Analyse van de mogelijke effecten	10
2.4	Conclusie.....	10
3	Wet natuurbescherming: Soortenbescherming.....	11
3.1	Toetsingskader.....	11
3.2	Methode	13
3.3	Resultaten	13
3.3.1	Planten	13
3.3.2	Vleermuizen	14
3.3.3	Overige zoogdieren	16
3.3.4	Vogels	18
3.3.5	Vissen	20
3.3.6	Amfibieën en reptielen	20
3.3.7	Ongewervelden.....	20
4	Natuurbeleidskaders.....	21
4.1	Toetsingskader.....	21
4.2	Inventarisatie	22
4.3	Analyse van de mogelijke effecten	23
4.3.1	Goud- en zilvergroeene natuurzone	23
4.3.2	Bronsgroeene landschapszone	23
5	Conclusie en aanbevelingen	24
5.1	Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden	24
5.2	Wet natuurbescherming: soortenbescherming	24
5.3	Natuurnetwerk Nederland	25

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Teunesen Zand & Grint BV is van plan de percelen Biezendijk 4 en 6 in Ottersum voor een deel te herontwikkelen. Er wordt bebouwing gesloopt en nieuwe woningen worden gebouwd, vrijkomende grond krijgt een natuur- en agrarische bestemming. Om dit mogelijk te maken, is een bestemmingsplanwijziging nodig. De uitvoerbaarheid van het plan binnen de kaders van de Wet natuurbescherming moet inzichtelijk gemaakt worden. Dit doen we middels dit verkennende natuuronderzoek.

1.2 Kader van het onderzoek

We toetsen de voorgenomen werkzaamheden aan de volgende wet- en regelgeving voor natuur:

- Wet natuurbescherming:
  - Natura 2000-gebieden;
  - Soorten(bescherming).
- Provinciaal beleid
  - Natuurnetwerk Nederland (NNN);
  - eventueel gebieden buiten het NNN.

Het verkennend natuuronderzoek is er op gericht een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

1.3 Plangebieden en ingrepen

De plangebieden betreffen de percelen Biezendijk 4 en 6 in Ottersum. De plangebieden bevinden zich in het buitengebied van Ottersum, gemeente Gennep, ten zuiden van projectlocatie Koningsven – De Diepen, een grootschalig natuurontwikkelingsproject, wat wordt uitgevoerd in combinatie met zandwinning. De plangebieden bestaan uit woonerven met (oude) boerderijwoningen en bijgebouwen (loodsen, schuren) en tuin- en erfinrichting.

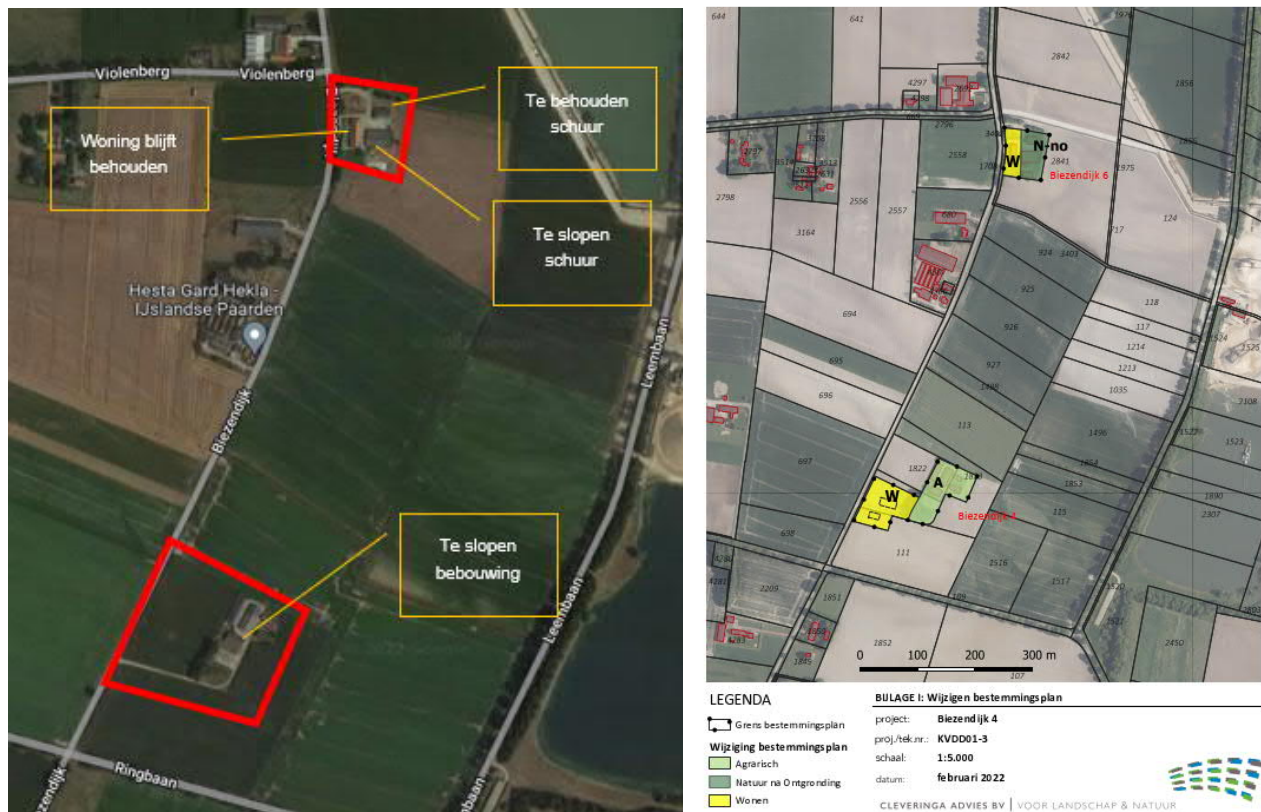
Het project Biezendijk 4 en 6 betreft een pilot in het kader van de VAB-regeling (Vrijkomende Agrarische Bebouwing). Het planvoornemen is als volgt:

Biezendijk 4

- Bestaand erf Biezendijk 4 krijgt agrarische bestemming (**A**; 0,65 ha). Alle bestaande bebouwing wordt gesloopt.
- Nieuw erf met 3 woningen aan de Biezendijk 4 met de bestemming Wonen (**W**; 0,60 ha).

Biezendijk 6

- Bestaande boerderij Biezendijk 6 krijgt een woonbestemming (**W**) en bijgebouwen worden (deels) gesloopt. De rest van het agrarische bouwvlak krijgt de bestemming Natuur-na ontgronding (**N-no**), gelijk aan het aangrenzende natuurgebied Koningsven-De Diepen. Eén schuur op het achtererf wordt in het kader van deze VAB-pilot gesloopt.

Figuur 1.1 Begrenzing plangebied Biezendijk 4 (zuid) en 6 (noord) te Ottersum en voorgenomen ingrepen

Figuur 1.2   Impressie plangebied Biezendijk 6 (te slopen schuren)

Figuur 1.3   Impressie plangebied Biezendijk 4 (te slopen bebouwing)

2 Natura 2000

2.1 Toetsingskader

Bescherming van Natura 2000-gebieden vindt plaats op grond van de Wet natuurbescherming. Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. Daarbij zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitats en/of soorten. Dit kunnen behoudsdoelstellingen zijn voor habitats en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau (kwalitatief en kwantitatief) bevinden of respectievelijk uitbreidings- en verbeterdoelstellingen voor habitats en leefgebieden van soorten die zich nog niet op het gewenste niveau bevinden.

Om dit toetsbaar te maken, kent de Wet natuurbescherming (Wnb) een goedkeuringsvereiste voor plannen die significante gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, eerste lid, Wnb) en een vergunningsplicht voor projecten en andere handelingen die (significant) negatieve gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, tweede lid, Wnb). De goedkeuring of de vergunning wordt alleen verleend wanneer voldoende zeker is dat de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende Natura 2000-gebied niet in het geding zijn. Wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op grond van een passende beoordeling niet kunnen worden uitgesloten, kan alleen goedkeuring aan het plan of een vergunning voor het project worden verleend, indien de ADC-toets met succes doorlopen kan worden (artikel 2.8, vierde lid, Wnb). Dat betekent dat het project nodig is omwille van een dwingende reden van groot openbaar belang, er geen alternatief mag zijn met minder grote effecten op Natura 2000 en de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

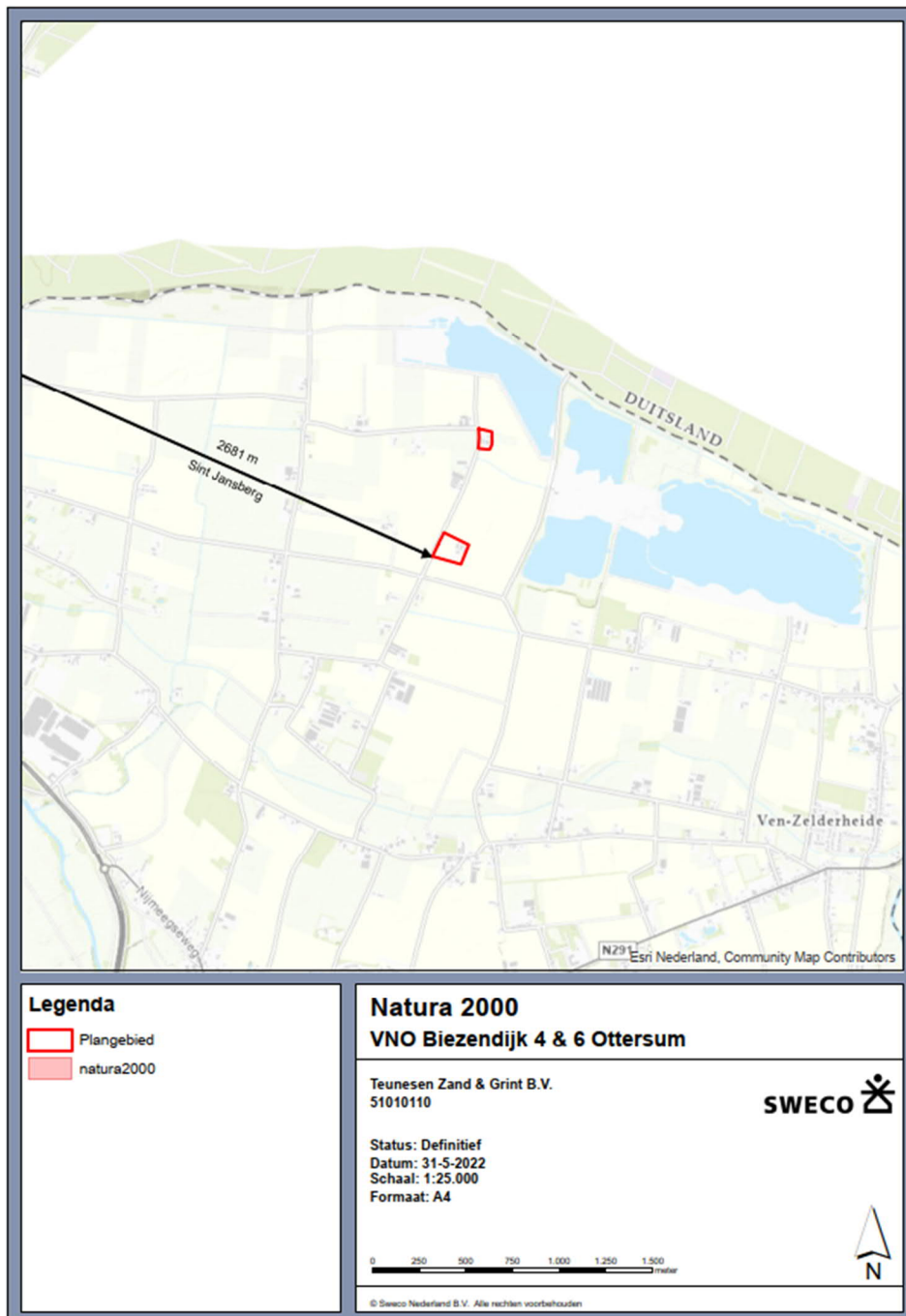
De Wet stikstofreductie en natuurverbetering voorziet sinds 1 juli 2021 in een partiële vrijstelling van de vergunningsplicht voor stikstofemissies, afkomstig van bouw- en sloopwerkzaamheden. De aanlegfase kan vanaf die datum buiten beschouwing gelaten worden voor de beoordeling van de vergunningsplicht. De goedkeuring of de vergunning met betrekking tot stikstofemissies in de gebruiksfase wordt alleen verleend wanneer voldoende zeker is dat de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende Natura 2000-gebied niet in het geding zijn. Wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op grond van een passende beoordeling niet kunnen worden uitgesloten, kan alleen goedkeuring aan het plan of een vergunning voor het project worden verleend, indien de ADC-toets met succes doorlopen kan worden (artikel 2.8, vierde lid, Wnb). Dat betekent dat het project nodig is omwille van een dwingende reden van groot openbaar belang, er geen alternatief mag zijn met minder grote effecten op Natura 2000 en de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

In de navolgende paragrafen is beoordeeld of er effecten op kunnen treden op Natura 2000-gebieden en zo ja, wat de benodigde vervolgstappen zijn.

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van Natura2000.nl. Hieruit blijkt dat het Natura 2000-gebied 'Sint Jansberg' het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied is op circa 2,7 km ten westen van de plangebieden. 'Zeldersche Driessen' ligt circa 3,5 km ten zuidoosten van de plangebieden (figuur 2.1). Overige gebieden liggen op ruimere afstanden.

Figuur 2.1 Ligging van het plangebied (rode omkaderd) ten opzichte van Natura 2000-gebieden in de omgeving

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

De plangebieden liggen niet binnen de begrenzing van Natura 2000-gebieden, van direct oppervlakteverlies is derhalve geen sprake. De kwalificerende habitat- en/of vogelrichtlijnsoorten van de nabijgelegen Natura 2000-gebieden (zoals zeggekorfslak en vliegend hert) hebben geen ecologische relatie met de plangebieden. Vanwege de aard en relatieve kleinschaligheid van de ingrepen zullen er geen directe verstoringseffecten, zoals verdroging, vernatting, optische-, licht- en geluidsverstoring, optreden in Natura 2000-gebieden. Deze effectindicatoren zullen enkel lokaal optreden en reiken maximaal enkele honderden meters.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden zal gebruik worden gemaakt van een nog nader te bepalen inzet van mobiele werktuigen, hetgeen gepaard gaat met stikstofemissie. Deze emissie kan zich vrij gemakkelijk via de lucht over grotere afstand verplaatsen en zodoende een toename in stikstofdepositie veroorzaken op de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De inzet van dit materieel is echter beperkt, waardoor de stikstofemissie tijdelijk en naar verwachting gering is. Met het realiseren van dit project, wordt er geen toename in de gebruikersfase verwacht. Voor stikstofdepositie voorziet de Wet stikstofreductie en natuurverbetering vanaf 1 juli 2021 in een partiële vrijstelling van de vergunningsplicht voor stikstofemissies, afkomstig van bouw- en sloopwerkzaamheden. De aanlegfase kan vanaf die datum buiten beschouwing gelaten worden voor de beoordeling van de vergunningsplicht. Deze vrijstelling geldt niet alleen voor de bouw en sloop van woningen, utiliteitsgebouwen en andere bouwwerken (zoals bruggen en viaducten), maar ook voor aanlegactiviteiten van andere werken, zoals voor wegen, rioleringen, leidingen, waterkeringen, duurzame energieopwekking en energie-infrastructuur. De aanlegfase van dit project valt ook onder deze vrijstelling. Om die reden wordt het uitvoeren van een AERIUS-berekening niet noodzakelijk geacht.

2.4 Conclusie

Uit de analyse blijkt dat er geen significante effecten van directe effectindicatoren zullen optreden op de Natura 2000-gebieden in de omgeving. Wel zal de ingreep in de uitvoeringsfase leiden tot een tijdelijke toename in stikstofuitstoot. Hiervoor geldt echter op grond van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering per 1 juli 2021 in een partiële vrijstelling van de vergunningsplicht voor stikstofemissies, afkomstig van bouw- en sloopwerkzaamheden. Verder worden er geen veranderingen in de gebruikersfase verwacht door het realiseren van dit project. Het uitvoeren van een AERIUS-berekening of een nadere beschouwing in de vorm van een Voortoets wordt niet noodzakelijk geacht.

3 Wet natuurbescherming: Soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.)

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.)

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
  - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
  - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
  - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten* geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond. In gebruik zijnde nesten van vogels zijn te allen tijde beschermd gedurende het broedseizoen. Van een aantal vogelsoorten geniet de vaste rust- en verblijfplaats een aanvullende jaarronde bescherming. Voor provincie Limburg geldt een aangepaste lijst, die afwijkt van andere provincies. Soorten waarvan de nesten altijd jaarrond beschermd zijn, zijn de volgende: Boerenwaluw, boomvalk, bosuil, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, huiszwaluw, kerkuil, oehoe, ooievaar, raaf, ransuil, roek, rode wouw, slechtvalk, steenuil, torenvalk wespandief en zwarte wouw. Van een aantal andere soorten zijn de nesten enkel beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Voor *Andere soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet Natuurbescherming.

In provincie Limburg geldt voor ruimtelijke ingrepen een vrijstelling voor soorten uit de soortgroepen zoogdieren (*aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, eekhoorn¹, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, steenmarter², tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, wezel en woelrat*), reptielen (*hazelworm³ en levendbarende hagedis⁴* en amfibieën (*bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en bastaardkikker*).

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de nieuwe wet, geldt een ontheffingsplicht. Een ontheffing kan alleen worden verleend, indien sprake is van een geldig wettelijk belang, er geen andere gunstigere alternatieven zijn en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is mogelijk om ten aanzien van Andere soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de Wnb, mits de voorgenomen activiteit als zodanig in de gedragscode is beschreven. Er is dan geen ontheffingsplicht van toepassing.

Naast bovengenoemde verbodsartikelen bevat de Wnb een algemeen geldende zorgplicht. Deze zorgplicht is te allen tijde van toepassing en geldt ook voor niet beschermde flora en fauna:

Zorgplicht (artikel 1.11)

- Lid 1) Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

¹ Vrijgesteld van maart t/m april en juli t/m november

² Vrijgesteld van half augustus t/m februari

³ Vrijgesteld van juli t/m september

⁴ Vrijgesteld van half augustus t/m half oktober

- Lid 2) De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild
  - levende dieren en planten: onderdeel a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
  - onderdeel b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
  - onderdeel c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

3.2 Methode

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in de plangebieden. Hierbij maken we onderscheid tussen het bronnenonderzoek en een verkennend veldbezoek. Op basis hiervan volgt een habitatgeschiktheidsbeoordeling.

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in de plangebieden en omgeving. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- monitoringsgegevens Koningsven-De Diepen (Sweco);
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) (afgelopen 5 jaar).

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een oriënterend veldbezoek is de geschiktheid van de plangebieden voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in de plangebieden (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 29 maart 2022 door Gijs Meijer, een deskundig ecooloog van Sweco.

3.3 Resultaten

3.3.1 Planten

Actueel en potentieel voorkomende soorten

Uit bestaande gegevens blijken grote leeuwenklauw, akkerdoornzaad en stofzaad voor te komen in de omgeving van de plangebieden. Dit betreft waarnemingen op enkele kilometers afstand, bij de Plasmolen, de Sint Jansberg en langs de Niers.

De vegetatie in de plangebieden bestaat uit tuin- en erfinrichting, intensieve akker- en grasland en een voedselrijke sloot met oevers begroeid met algemeen voorkomende grassen, kruiden, struiken en bomen. Er zijn geen beschermde flora aangetroffen tijdens het veldbezoek. De plangebieden bieden, gelet op de inrichting, gebruik, beheer en de (zeer) voedselrijke grond, ook geen geschikte habitatstandplaatsen voor deze zeldzame soorten.

Effectenanalyse

Op basis van het ontbreken van bekende verspreidingsgegevens en geschikte groeiplaatsen binnen de plangebieden, kan aanwezigheid van beschermde flora op voorhand worden uitgesloten.

3.3.2 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende soorten

Uit bestaande gegevens blijken verschillende vleermuissoorten in de omgeving van de plangebieden voor te komen. Naast bosvleermuis, watervleermuis, franjestaart en rosse vleermuis, ook soorten die hun verblijfplaatsen hebben in gebouwen, zoals de gewone- en ruige dwergvleermuis, gewone- en grijze grootoorvleermuis en laatvlieger. Onder de Wet natuurbescherming zijn alle vleermuissoorten strikt beschermd conform bijlage IV van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb).

Vleermuizen verblijven in bebouwing of in spleten en gaten in bomen. Binnen de plangebieden zijn geen bomen aanwezig met voor vleermuizen geschikte holtes. Er zijn wel gebouwen aanwezig waar vleermuizen in kunnen zitten.

Biezendijk 6

De schuren zijn ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De grote schuur bestaat uit een enkele muur, zonder spouw en een golfplaten dak met balken, met enkele restanten van isolatieplaten. Het kleine schuurtje heeft dakpannen, maar die liggen los en open op het dakbeschot. Door het open karakter en eenvoudige bouwwijze zijn er geen kieren en spleten waarin vleermuizen weg kunnen kruipen en plekken die kunnen dienen als verblijfplaats. De aanwezigheid van vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen in de te slopen schuur is dan ook uitgesloten. De woning biedt met de overhangende dakpannen en open stootvoegen wel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Deze woning blijft echter behouden.

Biezendijk 4

Op het perceel van Biezendijk 4 staan een aantal gebouwen. Deze gebouwen bevatten deels open stootvoegen. Dit zijn mogelijke invliegopeningen die vleermuizen toegang kunnen bieden tot de luchtspouw. De luchtspouw kan dienen als verblijfplaats. De oude vervallen woning biedt daarnaast op verschillende nadere plekken potentiële verblijfplaatsen, in de muur of onder het dak. Er zijn mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig.

Vleermuizen kunnen foerageren (jagen) in beide plangebieden. Dit kan belangrijk zijn voor vleermuizen die mogelijk verblijven in de plangebieden, maar niet voor vleermuizen die elders hun verblijfplaatsen hebben. Er zijn namelijk veel gelijkwaardige en kwalitatief betere foerageergebieden in de directe omgeving aanwezig. Bekend is dat de laanbeplanting langs de Biezendijk een functie heeft als vliegroute. Deze blijft echter behouden.

Figuur 3.1 Schuur Biezendijk 6 biedt geen geschikte vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen

Figuur 3.2 Vervallen woning en schuur op perceel Biezendijk 4 met mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen

Effectanalyse

De voorgenomen ingrepen op beide percelen zullen geen essentiële vliegroutes of foerageergebieden aantasten.

Ook zal de ingreep op perceel Biezendijk 6 geen verblijfplaatsen aantasten. De schuur die gesloopt wordt, hebben immers geen potentie als verblijfplaats voor vleermuizen. De woning wel, maar die blijft behouden.

Voor de plannen op Biezendijk 4 is wel aanvullend vleermuisonderzoek nodig. Dit moet tijdig, voorafgaande aan de sloop, uitgevoerd worden. Indien verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, dan is sprake van een ontheffingsplicht. Voor soorten uit de categorie Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb) geldt dat een ontheffingsaanvraag wordt beoordeeld aan de hand van de volgende punten, zoals verder beschreven in artikel 3.58 Wnb:

- aanwezigheid van een geldig wettelijk belang;
- geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- geen afbreuk aan streven om gunstige staat van instandhouding van populaties te laten voortbestaan.

Gelet op de zeer vervallen staat van de gebouwen wordt verwacht dat er een goede onderbouwing gegeven kan worden aan het wettelijk belang en de alternatieven. Er zijn in het plangebied en de toekomstige plannen voldoende mogelijkheden om compenserende maatregelen te treffen voor vleermuizen. Denk aan natuurinclusief bouwen van de nieuwe woningen en schuren met geïntegreerde verblijfplaatsen voor vleermuizen, natuurlijke beplanting en indien noodzakelijk een vleermuistoren. Hiermee kan voorkomen worden dat afbreuk wordt gedaan aan het streven om de gunstige stand van instandhouding van de soort te laten voortbestaan. Een ontheffing wordt dan ook verleenbaar geacht.

3.3.3 Overige zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende soorten

Uit bestaande gegevens zijn meerdere waarnemingen bekend van overige zoogdieren die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming. Het betreft waarnemingen van bever, wolf (Habitatrichtlijn art 3.5 Wnb), bunzing, damhert, das, eekhoorn, otter, steenmarter, wezel, wild zwijn (Andere soorten art. 3.10 Wnb).

Figuur 3.3 Sporen op perceel Biezendijk 6; uitwerpsel en mogelijk nestmateriaal van steenmarter (boven), knaagsporen bever (linksonder), plukresten en uitwerpselen vos (onder)

Biezendijk 6

In de schuur zijn sporen van steenmarter aangetroffen (zie figuur 3.3), uitwerpselen en mogelijk nestmateriaal tussen het golfplaten dak en de restanten van de isolatieplaten. Deze sporen tonen aan dat de steenmarter de schuur zeer waarschijnlijk gebruikt als vaste rustplaats en mogelijk als vaste voortplantingsplaats.

Verder zijn er sporen van muizen aangetroffen in de schuur. Langs de Biezendijk ligt een sloot, waarbij knaagsporen van bever zijn aangetroffen in de houtige beplanting (figuur 3.3). Vanwege de nabijheid van dassenburchten kan ook sporadisch een das het plangebied doorkruisen. Soorten als wezel, bunzing, vos kunnen ook sporadisch het perceel gebruiken om te jagen. Van vos zijn verse sporen aangetroffen (zie figuur 3.3). Egel en mol kunnen aanwezig zijn in de buitenruimte. Van Andere beschermde soorten zoogdieren kan aanwezigheid op voorhand worden uitgesloten, er is namelijk geen geschikt leefgebied aanwezig.

Biezendijk 4

De oorspronkelijke bewoners zijn reeds sinds enkele jaren vertrokken, het woningdeel (niet de vervallen oude woning) wordt momenteel gebruikt als tijdelijke woonruimte. De schuren en loodsen waren leeg en aangeveegd. Hierdoor zijn deze gebouwen minder tot niet meer interessant voor steenmarter en zijn prooidieren, vergeleken met de situatie toen de schuren nog in gebruik waren. De oude vervallen woning biedt wel mogelijke rust- en/of voortplantingsplaatsen. Vanwege de aanwezigheid van een aantal rommelige hoekjes en verhogingen, kan de aanwezigheid van vaste rustplaatsen van steenmarter niet op voorhand uitgesloten worden.

Verder zijn er sporen van muizen aangetroffen. Vanwege de nabijheid van dassenburchten, kan sporadisch een das in de plangebieden verwacht worden. Van andere beschermde soorten zoogdieren kan aanwezigheid op voorhand worden uitgesloten, er is geen geschikt leefgebied aanwezig.

Figuur 3.4 Opgeruimde schuur (links) en houtblokken in schuur (rechts)

Effectenanalyse

De steenmarter is aanwezig in de plangebieden. In Biezendijk 4 en 6 zijn mogelijk vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen aanwezig. Deze worden aangetast als gevolg van de geplande ontwikkeling. Hierbij worden verbodsbepalingen, zoals benoemd in artikel 3.10 Wnb, overtreden. Echter, in provincie Limburg geldt ten aanzien van steenmarter een periodieke vrijstelling voor het overtreden van verbodsbepalingen.

Zolang de verblijfplaatsen in de periode half augustus t/m februari op zorgvuldige wijze worden verwijderd, zijn er geen verder onderzoek en ontheffing noodzakelijk. Wel dient de zorgvuldige werkwijze te worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol, zodat de juiste uitvoering geborgd is en voldaan wordt aan de randvoorwaarden vanuit provincie Limburg en de zorgplicht Wnb.

Voor muizen geldt het hele jaar een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor de das, bever en de kleine marterachtigen wezel, bunzing en hermelijn geldt dat er geen (essentieel) foerageergebied aanwezig is. Voor deze soorten worden geen verbodsbepalingen overtreden bij het slopen van de bebouwing en de nieuwbouw.

3.3.4 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende soorten

Uit bestaande gegevens komen diverse waarnemingen naar voren van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats. We treffen in de omgeving onder andere waarnemingen aan van boomvalk, buizerd, havik, kerkuil en sperwer (Vogelrichtlijnsoorten art. 3.1 Wnb).

In Biezendijk 6 zijn oude nesten aangetroffen. Het gaat om één oud nest van de boerenwaluw en een aantal nesten die mogelijk van huismus zijn. Er zijn geen sporen van uilen aangetroffen, ook zijn er geen nestkasten. Omdat steenuil en kerkuil relatief veel sporen achterlaten (uitwerpselen, braakballen) en ze veelal broeden in nestkasten, is de aanwezigheid van nesten of roestplekken daarmee uit te sluiten. Naast huismus en boerenwaluw kunnen ook andere vogels tot broeden komen, vogels waarvan de nesten enkel in het broedseizoen beschermd zijn, zoals duiven.

Figuur 3.4 Oud nest boerenzwaluw (links)

De schuren van Biezendijk 4 waren leeg, maar er zijn oude nesten van huismus aangetroffen in één van de schuren. Daarnaast zijn oude braakballen en krijtsporen van kerkuil aangetroffen. Vermoedelijk maakt de kerkuil geen gebruik meer van de schuren. Doordat ze bijna volledig zijn opgeruimd en aangeveegd, zullen er weinig muizen en andere prooidieren meer aanwezig zijn. De toegang tot de schuren is ook bijna overal te klein voor uilen, grotere openingen zijn geblokkeerd met netten. Kerkuil zou echter wel nog gebruik kunnen maken van de schuren en/of het vervallen huis. Dit dient nader onderzocht te worden.

Voor de steenuil is er op en rondom het erf geen geschikt leefgebied aanwezig. Steenuilen hebben kleine territoria, waarbij ze hun voedsel veelal binnen een straal van 100-300 meter halen. Binnen deze straal van het erf is het een kaal landschap met intensief gebruikte akkers en het ontbreekt het volledig aan landschapselementen, waardoor er onvoldoende voedselaanbod is voor de steenuil. De kerkuil heeft een veel groter territorium en zou nog gebruik kunnen maken van de schuur en/of vervallen woning als rust- en/of nestplek. De schuren zouden ook door boerzwaluw gebruikt kunnen worden als nestplek. De woning biedt met haar dakpannen in potentie geschikte nestlocaties voor gierzwaluw en huismus.

Naast vogels met jaarrond beschermde nesten (huismus, gierzwaluw, kerkuil, boerenzwaluw) biedt de plangebieden Biezendijk 4 ook nestplekken voor andere vogels. Vogels als koolmees, kauw, duif en spreeuw. Buiten de broedtijd van deze soorten zijn ze niet beschermd.

Figuur 3.5 Oude nesten huismus (links) en oude braakbal kerkuil (rechts)

Effectenanalyse

Tijdens het oriënterend veldbezoek zijn er aanwijzingen gevonden die duiden op aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten. De te slopen panden bieden in potentie nestplekken voor boerenzwaluw, huismus (Biezendijk 4 en 6), gierzwaluw en kerkuil (Biezendijk 4). Er dient dan ook tijdig aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden, voorafgaande aan de sloop. Voor de categorie soorten vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wnb) geldt dat een ontheffings-aanvraag beoordeeld wordt aan de hand van:

- aanwezigheid van een geldig wettelijk belang;
- geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort,

één en ander, zoals beschreven in artikel 3.3 Wnb. Gelet op de zeer vervallen staat van de gebouwen, wordt verwacht dat er een goede onderbouwing gegeven kan worden aan het wettelijk belang en de alternatieven. Er zijn in het plangebied en de toekomstige plannen voldoende mogelijkheden om compenserende maatregelen te treffen voor de mogelijk aanwezige vogelsoorten. Denk aan het natuurinclusief bouwen van de woningen en schuren, met nestkasten voor vogels en een vogelvriendelijke inrichting van de groene ruimte. Hiermee kan voorkomen worden dat het leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding. Een ontheffing wordt dan ook verleenbaar geacht.

Daarnaast dient men tijdens de uitvoeringsfase rekening te houden met de aanwezigheid van algemeen voorkomende broedvogels tijdens het broedseizoen. Alle broedgevallen zijn beschermd. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot augustus. Echter, afhankelijk van de lokale meteorologische omstandigheden, kan deze periode eerder of later beginnen en eindigen. Van belang is dat in gebruik zijnde nesten niet aangetast worden en broedende vogels niet verstoord worden. Aanbevolen wordt om de werkzaamheden dan ook buiten het broedseizoen uit te voeren.

3.3.5 Vissen

In de sloot langs de Biezendijk kunnen mogelijk beekprikken bevinden. Bekend is dat de soort voorkomt in de Kroonbeek, waarmee de sloten in verbinding staan. De beekprik is beschermd op grond van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 Wnb). Er zijn echter geen ingrepen voorzien in de sloot. Effecten zijn daarom uitgesloten.

3.3.6 Amfibieën en reptielen

Actueel en potentieel voorkomende soorten

Uit bestaande gegevens komen waarnemingen naar voren van amfibieën en reptielen die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming. Het betreft waarnemingen van poelkikker, levendbarende hagedis, hazelworm, zandhagedis, gladde slang. De plangebieden met bebouwing, verharding en tuininrichting zijn ongeschikt voor deze soorten en de ingrepen leiden niet tot aantasting van leefgebied. Er worden geen verbodsbepalingen overtreden en er zijn geen vervolgstappen nodig ten aanzien van beschermde amfibieën en reptielen.

3.3.7 Ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende soorten

In de directe omgeving van de plangebieden zijn waarnemingen bekend van ongewervelden die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming. Het gaat om grote vos, vliegend hert, beekrombout, grote weerschijnvlinder en teunisbloempijlstaart (Andere soorten art. 3.10 Wnb).

De plangebieden betreffen gebouwen met erf- en tuininrichting en is ongeschikt als leefgebied voor beschermde ongewervelden. Er zijn ook geen waardplanten aanwezig in de plangebieden, zoals iep, zoete kers (grote vos) wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart (teunisbloempijlstaart). Aanwezigheid van beschermde ongewervelden binnen de plangebieden is op voorhand uitgesloten, op basis van bestaande verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikt biotoop. Nader onderzoek naar beschermde ongewervelden is niet noodzakelijk.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

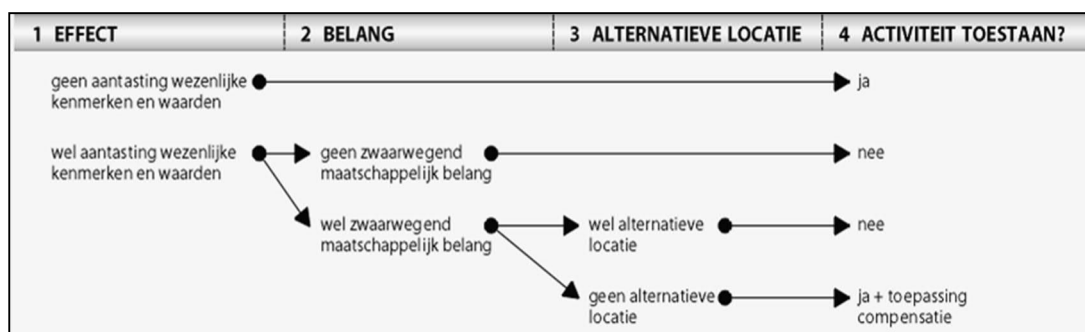
Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

- Provinciaal beleid:
  - Natuurnetwerk Nederland (NNN);
  - Provinciaal omgevingsplan Limburg (POL).

Het Natuurnetwerk Nederland is op provinciaal niveau uitgewerkt tot het provinciale natuurnetwerk met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Het POL (provinciaal omgevingsplan Limburg) is provinciaal vastgelegd in de Omgevingsverordening Limburg 2014. Binnen het POL bevinden zich Bronsgroene landschapszones, Zilvergroene natuurzones en Goudgroene natuurzones, waarbij de laatste de hoogste bescherming geniet.

De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het 'nee, tenzij'-principe. In figuur 4.1 is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dienen te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren.

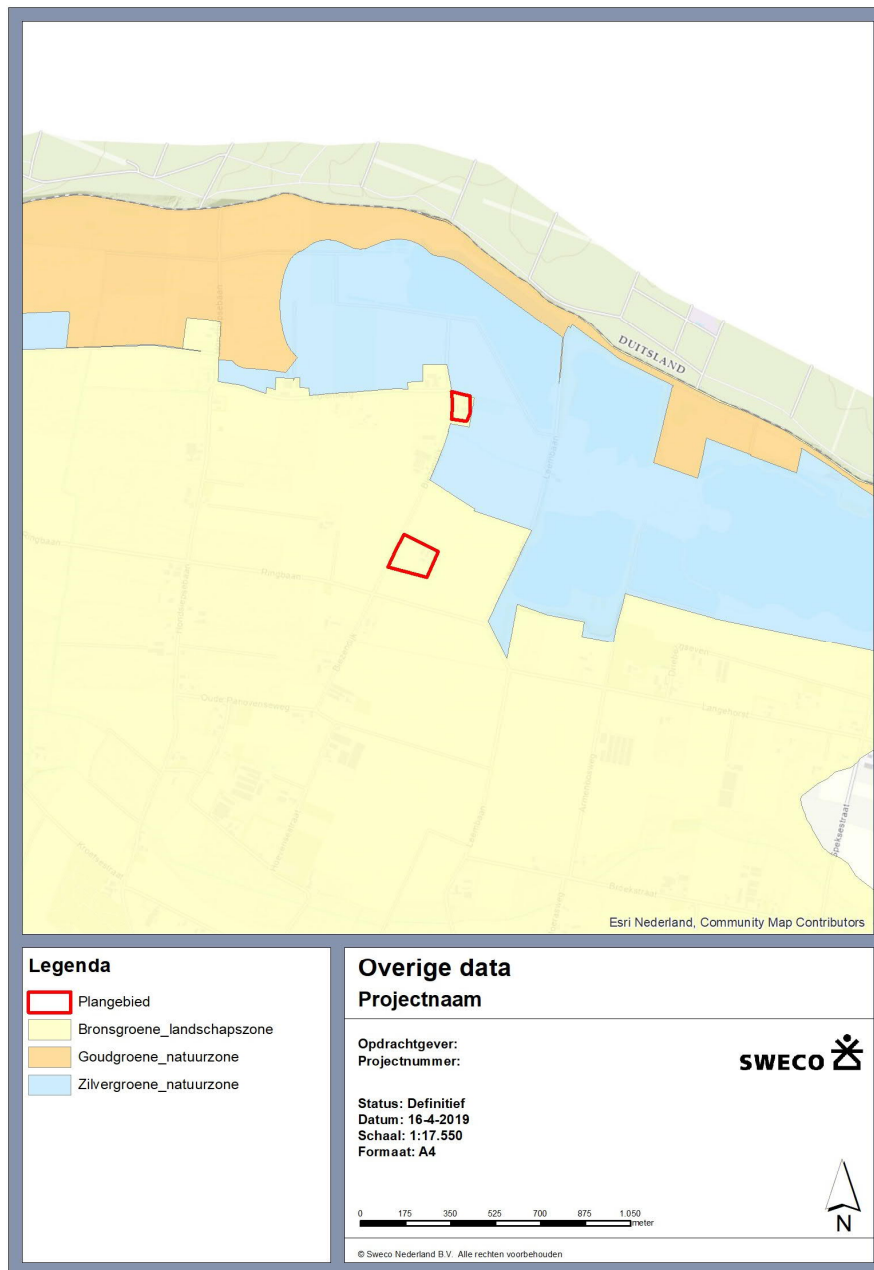
Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van POL-gebieden in de omgeving van de plangebieden en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'. In provincie Limburg is de externe werking van het POL niet van toepassing. Een 'nee, tenzij-toets' behoeft alleen te worden doorlopen, indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van de plangebieden.

Figuur 4.1 Het 'nee, tenzij'-principe van het compensatiebeginsel.

4.2 Inventarisatie

De ligging van de plangebieden ten opzichte van het NNN/POL is weergegeven in figuur 4.2. Beide percelen liggen in de Bronsgroene landschapszone. In de omgeving liggen gebieden die onderdeel zijn van de goud- en zilvergroene natuurzones.

Figuur 4.2 Ligging plangebieden ten opzichte van goud- en zilvergroene natuurzones en brongroene landschapszone

4.3 Analyse van de mogelijke effecten

4.3.1 Goud- en zilvergroene natuurzone

Het POL kent geen effecten door externe werking. Met betrekking tot de goud- en -zilvergroene natuurzones is derhalve geen noodzaak voor het uitwerken van het 'nee, tenzij'-principe.

4.3.2 Bronsgroene landschapszone

In geval van verlies of aantasting (vernietiging, verstoring en/of versnippering) van de kernkwaliteit 'groene karakter' in de Bronsgroene landschapszone moet invulling worden gegeven aan compensatie van de negatieve effecten. Op basis van de voorgenomen ontwikkeling blijven de kernkwaliteiten behouden of kunnen deze zelfs versterkt worden. Er is geen noodzaak tot vervolgstappen.

5 Conclusie en aanbevelingen

5.1 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

De geplande ontwikkeling betreft het slopen van bebouwing, nieuwbouw, ontwikkeling van de gebieden als natuur- en agrarische bestemming. Met deze ingrepen zullen geen significante directe effecten optreden op de Natura 2000-gebieden en de aangewezen habitatrichtlijnsoorten. Wel zal de ingreep in de uitvoeringsfase leiden tot een tijdelijke toename in stikstofuitstoot. Voor stikstofemissies, afkomstig van bouw- en sloopwerkzaamheden, geldt echter op grond van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering per 1 juli 2021 in een partiële vrijstelling van de vergunningsplicht. Verder worden er geen veranderingen in de gebruikersfase verwacht door het realiseren van dit project.

Er is dan vooralsnog geen noodzaak tot het uitvoeren van een AERIUS-berekening en/of een nadere beschouwing in de vorm van een Voortoets. Er is geen sprake van een vergunningsplicht. Het bestemmingplan is uitvoerbaar binnen de kaders van de bescherming van Natura 2000-gebieden.

5.2 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

Op Perceel **Biezendijk 6** wordt de schuur gesloopt. De woning en kapschuur blijven behouden en er zijn geen ingrepen gepland, elders in de plangebieden.

- De schuur is geschikt voor huismus en boerzwaluw, er zijn oude nesten aangetroffen. De schuur wordt mogelijk gebruikt als vast rustplek en voortplantingsplek door steenmarter.

Op perceel **Biezendijk 4** worden alle gebouwen gesloopt, het gebied wordt heringericht als akker en worden er 3 nieuwe woningen gebouwd op een nieuw erf.

- De bebouwing is geschikt als nestplek voor huismus, boerenzwaluw, kerkuil en als rust- en/of voortplantingsplek voor steenmarter en vleermuizen (gewone- en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis).

De plangebieden hebben dus mogelijk een functie voor verschillende beschermde soorten. Voor deze soorten moet de daadwerkelijke aanwezigheid nog bepaald te worden door middel van aanvullend onderzoek. Indien de soorten aanwezig zijn en niet voorkomen kan worden dat verbodsbepalingen worden overtreden, geldt een ontheffingsplicht. Een ontheffingsaanvraag wordt beoordeeld op de volgende punten:

- aanwezigheid van een geldig wettelijk belang;
- geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- geen afbreuk/verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Gelet op de vervallen staat van de gebouwen, wordt verwacht dat er een goede onderbouwing gegeven kan worden aan het wettelijk belang en de alternatievenafweging. Er zijn in het plangebied en de toekomstige plannen voldoende mogelijkheden om compenserende maatregelen te treffen voor de mogelijk aanwezige beschermde soorten. Denk aan natuurinclusief bouwen van de nieuwe woningen en schuren en natuurvriendelijke groeninrichting. Hiermee kan voorkomen worden dat het leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding. Een ontheffing wordt dan ook verleenbaar geacht. Wel dient tijdig aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden, zodat de compenserende maatregelen geborgd kunnen worden.

Uitzondering vormt de steenmarter, in Limburg geldt een vrijstelling voor het overtreden van verbodsbepalingen in de periode half augustus tot en met februari. Er is geen ontheffing nodig, indien verblijfplaatsen in die periode zorgvuldig verwijderd worden. Voor overige algemene soorten, zoals vos, egel en muizen, geldt een algehele vrijstelling. Daarnaast dient voorkomen te worden dat in gebruik zijnde nesten van algemene soorten verstoord of aangetast worden. In de uitvoeringsfase moeten maatregelen, zoals het zorgvuldig, gefaseerd werken buiten de kwetsbare perioden en broedseizoen, verwerkt worden in een ecologisch werkprotocol.

5.3 Natuurnetwerk Nederland

De plangebieden liggen in de Bronsgroene landschapszone. Gelet op de aard en kleinschaligheid van de ingreep, blijven de kernkwaliteiten van de Bronsgroene landschapszone behouden. De ontwikkeling biedt juist kansen om deze te versterken. Het plan is uitvoerbaar in het licht van het provinciaal natuurbeleid.